

Handläggare
Christoffer Lindh
Telefon: 08-50814050

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Planerad förskoleutbyggnad 2015-2019

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens lägesrapport för den planerade förskoleutbyggnaden under 2015-2019.

Kristina Goldring
T.f.stadsdelsdirektör

Ulrika Klemets
Ekonomichef

Karin Åberg
Avdelningschef förskola och fritid

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen presenterar planerad förskoleutbyggnad per stadsdel för perioden 2015-2019. Sammanställningen är tänkt att ge en bild över hur förvaltningen planerar för den kommande ökningen av barn i förskoleåldern samt möter behovet av upprustning och ombyggnad av befintliga lokaler.

Bakgrund

Stadsdelsförvaltningen presenterar planerad förskoleutbyggnad per stadsdel för perioden 2015-2019. Sammanställningen är tänkt att ge en översiktlig bild av den komplexitet som förvaltningen arbetar med när det gäller att planera för att trygga barnomsorgsgarantin. I sammanställningen ryms såväl om- och tillbyggnationer som helt nya förskolor inom nyproduktion. Detta dokument är tänkt att revideras för att kontinuerligt omfatta en femårsperiod och presenteras för stadsdelsnämnden vid regelbundna tillfällen.

förskolan Ädelstenen brann ner till grunden ett par månader tidigare.

Vid nyproduktion arbetar stadsdelsförvaltningen nära exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret för att tidigt komma in i planeringsprocessen och avgöra behovet av nya förskolor. När det handlar om förskolor inom bostadsrätter arbetar stadsdelsförvaltningen också med Fastighetskontoret som ansvarar för förhandlingarna med aktuell byggherre. Förvaltningen arbetar också med SISAB, Utbildningsförvaltningen och Stadsledningskontoret inom dessa frågor.

Befolkningsprognos

Antalet barn i åldrarna 1-5 år inom Enskede-Årsta-Vantör i behov av förskoleplats beräknas öka från 6530 barn under 2015 till 7020 barn under 2019 enligt statistik från SWECO.

SWECOs befolkningsprognos ligger till grund för den planerade utbyggnadstakten. Men stadsdelsförvaltningen har också löpande kontakt med stadsbyggnads- och exploateringskontoret samt med aktuella byggföretag för att uppdatera planeringsunderlaget för planerad och pågående nybyggnation av bostäder i området. SWECOs prognoser stämmer sällan exakt med utfallet men ger ändå en bild av omfattningen på den förväntade befolkningsökningen. På längre sikt än fem år är osäkerheten dock för hög för att prognosen ska vara tillräckligt tillförlitlig.

Omkring 25.000 bostäder planeras i stadsdelsområdet fram till 2030. En stor del av dessa kommer först efter den kommande femårsperioden då Enskede-Årsta-Vantör ännu är i planeringsfaser för större projekt såsom Årstafältet (6000 bostäder), Slakthusområdet (3000 bostäder) eller Älvsjö-Örby (10000 bostäder, varav en större del inom Älvsjö stadsdelsområde). Däremot pågår byggnation inom exempelvis projekten Årstastråket med omkring 3000 bostäder totalt samt en mängd mindre områden.

Parallellt med den omfattande nybyggnationen av bostäder, är det en utmaning att bedöma omsättningen och nativiteten i de befintliga bostäderna inom stadsdelsområdet de kommande åren. En faktor som starkt påverkar detta, men som ofta inte syns i statistiken, är den pågående gentrifieringen av vissa stadsdelar, exempelvis Årsta och Bandhagen, där en äldre befolkning ersätts med en yngre befolkning som i större utsträckning har barn i förskoleåldern.

Planerade förskoleprojekt under 2015-2019

Stadsdelsförvaltningen har som målsättning att balansera antalet tillgängliga förskoleplatser med behovet av förskoleplatser inom respektive stadsdel. Förutsättningarna att balansera tillgång och efterfrågan är dock mycket olika inom stadsdelen som helhet beroende på bl.a. tillgången till byggbar mark, pågående bostadsbyggnation, demografisk mix och tillgängliga kommersiella lokaler som kan anpassas till förskola samt skick på befintligt förskolebestånd.

Hagsätra-Rågsved

Område	Förskola/adress	År	Antal platser	Kommentar
Hagsätra (1)	Snesen, Kvarntorpsgränd 13-15	2018	-48	Paviljong rivs i samband med framtida nybyggnation. Ej påbörjat
Hagsätra (2)	Snesen, Kvarntorpsgränd 13-15	2019	96	Ny förskola. Möjlig konceptförskola. Projekt påbörjat.
Rågsved (3)	Klippan, Bjursätragatan 72	2017	96	Förslagshandling finns. Inväntar besked från KSEKU.
Rågsved (4)	Klippan, Bjursätragatan 72	2017	-32	Bef. förskola avvecklas efter nybyggnation. Ej påbörjat.
Rågsved (5)	Tusenskönan, Spårfinnargränd 12	2017	-32	Avveckling – verksamheten flyttar till Bjursätrag. 72. Ej påbörjat

Kommentarer:

1-2

Förskolan Snesen i Hagsätra är en paviljong, men bygglov finns för permanent byggnad. Förslag finns på konceptförskola med 6 avdelningar. Den befintliga paviljongen måste då rivas innan ny förskola kan iordningställas på samma plats. Ärendet diskuteras för närvarande.

Bild 1: Förskolan Snesen i Hagsätra

3-4 och 5

Förskolan Klippan i Rågsved har idag två avdelningar. Genomförandebeslut finns på ny förskola med sex avdelningar på samma plats. Även här kan konceptförskola komma att vara aktuell. Förskolan Tusenskönan kan då flytta in i de nya lokalerna och verksamheten på Spårfinnargränd avvecklas.

Bild 2: Förskolan Klippan i Rågsved

Högdalen-Bandhagen-Örby

Område	Förskola/adress	År	Antal platser	Kommentar
Högdalen (1)	Högdalen	2019	96	Ej påbörjat
Högdalen (2)	44:an, Ripsavägen 44	2018	0	Tillfälligt bygglov, förlängning söks. Påbörjat. På sikt kan dessa flyttas in i ny förskola vid Bedaröbacken om den blir av.
Högdalen (3)	Bedaröbacken, Ripsavägen 33	2019	72-96	Detaljplanearbete påbörjat för Kvarteret Portklappen. Befintlig förskola (Skogsbacken) byggs då ut.
Högdalen (4)	Gläntan, Önskehemsgatan 13	2018	-32	Bygglov löper ut 2018-02-28 (5år), ytterligare 5år kan sökas 2018-02-28 Ej påbörjat.
Bandhagen (5)	Diabilden, Trollesundsvägen	2019	64	Planerade platser i samband med nybyggnation. Påbörjat. Möjligen privat regi.

Kommentarer:

1

Utvecklingen av hela centrala Högdalen är föremål för närmare granskning i planprogrammet för Högdalen som för närvarande är under utarbetande. Samråd försenat, kommer möjligen senhösten 2015. Placering av en förskola om 6 avdelningar diskuteras för närvarande med exploateringskontoret och byggherrar. Tänkbara platser finns i närheten av Rangstaplan och Bandängen.

2 och 3

Förskolan, med totalt fem avdelningar, är belägen inne i Högdalens vård- och omsorgsboende. Förlängning av tillfälliga bygglov sökt. Om vård- och omsorgsboendet ersätts med annan byggnation kan flera av dessa avdelningar eventuellt flyttas till Bedaröbacken. Stadsdelsförvaltningen och SISAB diskuterar utbyggnad av förskolan Skogsbacken i kvarteret Portklappen. Detaljplanearbete pågår.

4

Förskolan Gläntan på Önskehemsgatan har tillfälligt bygglov till början av 2018. Ytterligare fem år kan då sökas.

Bild 3: Förskolan Gläntan i Högdalen.

5

Längs med Trollesundsvägen i Bandhagen-Högdalen pågår flera byggprojekt. Den nyligen färdigställda förskolan Skogen, med fem avdelningar, är en del i utbyggnaden längs vägen. I kvarteret Diabilden planerades ett par hundra bostäder och en förskola med fyra avdelningar i privat regi. Byggherren gick i konkurs våren 2015 och planen görs om. Stadsdelsförvaltningen har också diskussioner med exploateringskontoret om ytterligare förskolor längs Trollesundsvägen i samband med framtida förtätning.

Stureby-Enskede

Område	Förskola/adress	År	Antal platser	Kommentar
Stureby (1)	Rörmokaren, Bjulevägen 2-8	2015	0	DP ändring skall sökas för permanent förskola bef bygglov löper ut (5år) Pågår.
Stureby (2)	Tjärtunnan, Bjulevägen 2-8	2017	40	2,5 avd som kopplas till Rörmokaren 2017- Pågår
Stureby (3)	Kotten/paviljong, Sågverksgatan 97	2016	-16	Paviljong parkmark- annex till Kotten- Dp ändring? Ej påbörjat
Stureby (4)	Tussmöteparken, Uddeholmsvägen 236	2018	-64	Förlängning av bygglov söks med ytterligare 5år tom 2023 2018-01-21 Ej påbörjat
Stureby (5)	Terrassen förskola, Tussmötevägen 195	2017	-48	10-årigt tillfälligt bygglov, löper ut 2017.
Enskede gård (6)	Bägersta Gård, Bägerstavägen 41	2018	-80	Större underhåll krävs från Sisab alt avveckling 2018- Ej påbörjat
Enskede gård (7)	Drivhuset, Enskede Gård	2017	64	Planerade platser i samband med nybyggnation. Förskolan planeras bli privat. Påbörjat. Kan försenas med flera år om marken ska ianspråkats av SL.
Enskede gård (8)	Trädskolan, Trädskolevägen 60	2018	-14	Bygglov kan sökas för ytterligare 5 år 2018-11-08 Ej påbörjat
Enskede gård (9)	Medlemmen, Medlemsvägen	2017	96	Detaljplanen ej tagen. Genomförande beslut taget i nämnden och Slk ekonomiutskott Pågår Påbörjat
Enskedefältet (10)	Stureby, Ramviksvägen 205	2017	96	Projektering ny fsk pågår, inväntar förslagshandling-offert Pågår Påbörjat
Enskedefältet (11)	Sälen, Ramviksvägen 211	2015	-16	Annex till Ramviksvägen 205. Hyresavtal på tre år till 2016.

Kommentarer

1 och 2

En ny byggnad – Tjärtunnan – byggs mitt emot den befintliga förskolan. Den nya byggnaden är ett bostadshus med förskola om två avdelningar i botten. Byggnation påbörjas hösten 2015. Den nya förskolan slås ihop med den gamla förskolan och permanenteras.

3

Den s.k. *Lillkotten* är en paviljong som står på parkmark och ska avvecklas. Avdelningen ska flyttas till Tjärtunnan. Vanliga Kotten är en permanent förskola på två avdelningar och förblir så.

4

Stureby förskola med fyra avdelningar har tillfälligt bygglov till januari 2018, kan förlängas med ytterligare fem år enligt ändring i plan- och bygglagen.

Bild 4: Stureby förskola

5

Förskolan Terrassen i Stureby Sjukhem har ett tillfälligt tioårigt bygglov som löper ut 2017. Förlängning med fem år kommer troligtvis medges.

6

Förskolan Bägersta Gård har ett större behov av underhåll. Diskussioner förs med SISAB.

Bild 5: Förskolan Bägersta Gård.

7

I samband med nybyggnationerna kring Enskede Gårds gymnasium planeras bland annat en förskola om fyra avdelningar. Flera projekt i det här kvarteret kan dock komma att försenas med minst fem år

om SL tar marken i anspråk som uppläggsyta och arbetstunnel i samband med utbyggnaden av tunnelbanan och flytt av station Enskede Gård in till Slakthusområdet. Förhandlingar pågår. Inget besked finns ännu att ge.

8

Ett annex med en avdelning till musikförskolan Plantan. Tillfälligt bygglov som kan förlängas efter 2018.

9

Kvarteret Medlemmen har, efter långa förhandlingar, nu kommit en bra bit på väg. Projektet ingår i Årstastråket 2 och kvarteret har markanvisats till JM/SBC som ska bygga en kvartersförskola med sex avdelningar. Inflytt kan ske tidigast 2017, troligen något senare.

10

Förskolan på Ramviksvägen 205 är nu riven. Barnen går på Stureby förskola på Uddeholmsvägen 236. Tanken är att de ska tillbaka till Ramviksvägen när det finns en ny förskola på plats. Projektering pågår.

11

Förskoleavdelningen Sälen är ett annex till Ramviksvägen 205. Lokalen används till och från för evakueringar.

Dalen-Blåsut-Johanneshov

Område	Förskola/adress	År	Antal platser	Kommentar
Blåsut (1)	Åstorp 2, Garagevägen.	2019	80	Projektering pågår, inväntar offert. Fastighetskontorets förhandlingar med byggherren strandat. Påbörjat
Dalen (2)	Pärongården, Grusåsgränd 177-181	2015-2016	0	Byte av golv och ombyggnad av kök.

Kommentar:

1

Ny kvartersförskola. Projektering pågår. Troligen fem avdelningar.

2

Förskolan Pärongården i Dalen. Hyresförhandlingar klart och golv har bytts sommaren 2015. Köksutredning beställd.

Årsta-Östberga

Område	Förskola/adress	År	Antal platser	Kommentar
Årsta (1)	Lilla Dalen, Hjälmarsvägen 16	2016	-32	Paviljong på skolgård- Årstaskolan Tas bort eller förlängs med fem år . Ej påbörjat
Årsta (2)	Valvet, Hjälmarsvägen 39-41	2019	-32	Förlängning av bygglov sökt för ytterligare 5 år, nytt hyresavtal är tecknat t.o.m. 2016-09-30.
Årsta (3)	Humlan, Hummelvägen 10	2015	-32	Rivning i samband med nybyggnation 2015-05 Ej påbörjat
Årsta (4)	Humlan, Hummelvägen 10	2017	96	Utökning med 4 avd. "Passivhus" Nämnd klart. Slk ekonomiutskott klart. Påbörjat.
Årsta (5)	Solrosen, Ottsjövägen 12	2019	-32	Permanent bygglov nyligen klart.
Årsta (6)	Kullerbyttan, Ottsjövägen 26	2016	-64	Förlängning av bygglov måste sökas. Ej påbörjat
Årsta (7)	Årstaängen, Sandfjärdsgatan 12	2016	-80	Paviljong parkmark 5 avd, Bygglov tom 2016-09-30. Byggnaden måste rivras senast 2016 pga markarbete inför Årstafältet. Förskolan flyttas. Påbörjat
Årsta (8)	Sandfjärden, Sandfjärdsgatan 39	2016	-32	Paviljong parkmark, DP pågår för området. Byggnaden står kvar under tiden. Ej påbörjat
Årsta (9)	Ekan, Valla Torg 43	2015	-16	Paviljong parkmark- annex till Sandfjärden, Sandfjärdsgatan 39. DP pågår i området. Ingen rivning under tiden. Ej påbörjat
Årsta (10)	Jollen, Valla Torg 53	2016	-16	Annex till Sandfjärden, Sandfjärdsg. 39 (10 år) 2016-07-31 Fastighetsbolaget vill bygga tvättstuga och inte förlänga kontraktet.
Årsta (11)	Vallabacken, Valla Torg 49	2016	-16	Annex till Skogsbacken. Fastighetsbolaget vill bygga tvättstuga och inte förlänga kontraktet.
Årsta (12)	Sköntorpsvägen , Sköntorpsvägen 29	2017	0	Planerad nybyggnad 4 avd. Mycket tveksamt! 2016- Ej påbörjat
Årsta (13)	Glavsfjorden, Rämensvägen	2018	96	Fristående förskola på 6 avd.
Årsta (14)	Ormlången, Årstavägen	2018	64	Kvartersförskola på fyra avdelningar i Familjebostäders studenthus.
Årsta (15)	Valla förskola, Årstastråket	2018	-64	Försvinner eventuellt i samband med byggnationen i området. Ersätts med nedanstående.

Årsta (16)	Sävlången	2019	64	I område 10 i Årstastråkets andra etapp. Stockholmshem bygger.
Årsta (17)	Skagersvägen 38-40	2016	64	Klar tidigt 2015.
Årsta (18)	Svärdlångsvägen 21	2015	64	Diskussioner pågår med idrottsförvaltningen om samnyttjande av parkering och andra ytor. Bygglov sökt.
Östberga (19)	Kv. A Årstafältet etapp 1	2018	64	Planerade platser i samband med nybyggnation Påbörjat.
Östberga (20)	Kv. B Årstafältet etapp 1	2018	48	Planerade platser i samband med nybyggnation Påbörjat.
Östberga (21)	Kv. H Årstafältet etapp 1	2018	128	Fristående förskola. Påbörjat.
Östberga (22)	Postgården, Årstafältet etapp 2	2019	96	ICA:s kvarter. Påbörjat.
Östberga (23)	Årstafältet etapp 2	2019	64	Wästbyggs kvarter. Påbörjat.
Östberga (24)	Årstafältet etapp 2	2019	64	Kvartersförskola i Familjebostäders kvarter.
Östberga (25)	Årstafältet etapp 3	2019	96	Planeras i anslutning till den första skolan som byggs på fältet. Eventuellt fristående.

Kommentarer:

1

Lilla Dalen är en paviljong på två avdelningar på Årstaskolans skolgård. Paviljongens tillfälliga bygglov, som löper ut 2016, kan förlängas med fem år.

2

Förlängning av bygglovet för de två avdelningarna sökt.

3 och 4

Förskolan Humlan ska rivras och en ny byggnad (passivhus i två våningar) ska uppföras på samma plats. Förskolan utökas från två till sex avdelningar. Barnen ska till tillfällig byggnad på Svärdlångsvägen, Årsta (18).

5

Förskolan Solrosen har nyligen fått permanent bygglov.

6

Bygglovet för förskolan Kullerbyttan med fyra avdelningar går ut 2016 och måste förlängas med fem år. Förskolan byggdes på med två avdelningar för några år sedan.

7

Förskolan Årstaängen på Sandfjärdsgatan 12, fem avdelningar, ligger på mark som kommer att behövas för markarbeten inför Årstafältets första utbyggnadsetapp. Troligen evakuering våren 2017. Diskussioner förs för närvarande med exploateringskontoret, SISAB och utbildningsförvaltningen om en tillfällig lösning på skoltomten i Årstafältets sjunde etapp. En sådan lösning skulle kunna stå i upp till tio år innan marken måste tas i anspråk igen.

Bild 6: Förskolan Årstaängen

8 och 9

Sandfjärden på Sandfjärdsgatan 29 har 2 avdelningar som måste avvecklas inför utbyggnaden av Årstastråkets andra etapp, men som säkert få stå kvar under planarbetet. Den lilla byggnaden nordost om Sandfjärden heter Ekan och har 1 avdelning. Alla tre avdelningarna beräknas kunna inrymmas i den nya fristående förskolan i kvarteret Glavs fjorden på andra sidan Tvärbanan.

10 och 11

Jollen och Vallabacken vid Valla Torg är annex till Sandfjärden respektive Skogsbacken med en avdelning vardera. Fastighetsbolaget vill bygga tvättstuga och inte förlänga kontraktet. Kan komma att flytta in i Glavs fjorden eller Sävlången när dessa står klara.

12

I anslutning till befintlig bebyggelse på Sköntorpsvägen 29 finns en a-tomt där en förskola skulle kunna läggas. Projektet är dock mycket tveksamt, inte minst som naturvärdena bedöms som väldigt höga och motståndet mot bebyggelse är högt. För närvarande sker ingen projektering.

13

I kvarteret Glavs fjorden förs diskussioner med SISAB och exploateringskontoret om att uppföra en fristående förskola med sex

avdelningar. Flera av paviljongerna på och omkring Valla Torg kan då flytta in hit. Projektet pågår.

14

I kvarteret Ormlången i korsningen Johanneshovsvägen/Årstavägen ska Familjebostäder uppföra två punkthus med studentbostäder. Dessa länkas ihop med en sammanhängande lägre del i vilken en förskola på fyra (eventuellt fem) avdelningar kan inrymmas. Marken sluttar ganska kraftigt vilket ger en terrasserad förskolegård. Diskussioner pågår med Familjebostäder om skolans och gårdens utformning.

15 och 16

Valla förskola behöver eventuellt rivras inför byggnationen i området och kommer i så fall ersättas med ny byggnad i anslutning till det befintliga läget.

17

Tillfällig förskola med fyra avdelningar vid Skagersvägen 38-40. Används som evakueringslokaler under tiden som Blå Kullen (inklusive annex) på Nykvarnsvägen renoveras under 2015. Därefter som evakueringslokaler när Årstalidens förskola renoveras under 2016.

18

Planerad fyraavdelningsförskola på parkmark som använts som upplag. Ligger i anslutning till Årstagårds bollplan som nyligen fått konstgräs. Förskolan är tänkt att användas som evakueringslokaler för bl.a. Humlan som ska rivras. Projektet pågår.

19 och 20

Abacus/Järntorget och HSB/Folksam bygger var sina kvarter i Årstafältets första etapp med fyra respektive tre avdelningar. Stadsdelsförvaltningen för diskussioner om kvartersförskolornas utformning och storlek. Inriktningsärenden tagna av stadsdelsnämnden i maj 2015.

21

SISAB bygger en fristående förskola med åtta avdelningar i ett kvarter i Årstafältets första etapp. Detta är en av få planerade fristående förskolor i de första etapperna.

22

ICA bygger en stor matbutik i ett av de största kvarteren på hela Årstafältet. Stadsdelsförvaltningen för diskussioner med ICA och

arkitekterna om placering av en förskola med upp till sex avdelningar i kvarteret. Troligen kommer förskolan att hamna två våningar upp eftersom de nedersta våningsplanen är butiker. Förskolegården hamnar på taket (innergården) till ICA:s butik. Inriktningsärende taget i augusti 2015.

23

Wästbygg bygger en del av kvarteret norr om ICAs. En förskola med fyra-sex avdelningar planeras. Inriktningsärende taget i augusti 2015.

24

I ett intilliggande kvarter planeras en förskola med fyra avdelningar. Diskussioner ej påbörjade med Familjebostäder.

25

I Årstafältets tredje etapp diskuteras en förskola med sex avdelningar i samband med skolan som ska uppföras här.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av ekonomiavdelningen i samarbete med Förskola och fritid.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen förslår att stadsdelsnämnden godkänner lägesrapporten över den planerade förskoleutbyggnaden.

Bilagor

1. Kartbilagor över samtliga projekt.